



רע"פ 5308/15 - צבי רייכר נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 5308/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: צבי רייכר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 12.7.2015, בע"פ 32286-06-15, שניתן על-ידי כב' השופט הבכיר צ' סגל

המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט הבכיר צ' סגל), בע"פ 32286-06-15, מיום 12.7.2015, בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים (כב' השופט פ' שטרק), בת"פ 5063/14, מיום 18.5.2015.

רקע והליכים קודמים



2. נגד המבקש נרשם, ביום 10.12.2013, דו"ח חניה, עקב כך שהוא החנה את רכבו במקום חניה מוסדר, מבלי ששילם אגרת חניה, לפי סעיף 11(א) לחוק עזר לירושלים (העמדת רכב וחנייתו), התשכ"א-1960. המבקש ביקש להישפט, ועניינו הובא בפני בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים.

3. לאחר ששמע את טענות הצדדים, החליט בית המשפט לעניינים מקומיים, ביום 18.5.2015, לזכות את המבקש מן העבירה שיוחסה לו, וזאת מטעמי הגנה מן הצדק, לפי סעיף 140(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. נקבע, כי בעקבות הסרת המדחנים על-ידי העירייה באיזור בו ניתן למבקש דו"ח החניה, נמנעה מן המבקש היכולת לרכוש כרטיס חניה כנדרש. בית המשפט לעניינים מקומיים נתן אמון במבקש, אשר סיפר כי הוא ניסה לשלם עבור אגרת החניה באמצעות מכשיר "איזי פארק", אך במכשיר זה תם הסכום הניתן לחיוב עבור החניה. בנוסף, ציין בית המשפט לעניינים מקומיים כי במכשיר הטלפון של המבקש לא ניתן להתקין יישומן (אפליקציה) של תשלום אגרת חניה. על רקע זה, סבר בית המשפט לעניינים מקומיים כי המבקש פעל באורח סביר, באשר הוא "עשה כל אשר יכול היה כדי להימנע מביצוע העבירה".

4. המשיבה ערערה על תוצאה זו לבית המשפט המחוזי בירושלים, וערעורה התקבל, ביום 12.7.2015. על יסוד דבריו של השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין ברע"פ 1053/11 בר זיו נ' עיריית רמת גן מחלקת החניה (7.3.2011) (להלן: עניין בר זיו), קבע בית המשפט המחוזי כי אין לקבל את טענתו של המבקש, לפיה הוא עשה "כל שביכולתו על מנת להימנע מביצוע העבירה". היה על המבקש, כך נקבע, לדאוג להשגת אמצעי תשלום חלופי לצורך תשלום אגרת החניה, ו"משנוכח [המבקש] שאין באפשרותו לשלם את אגרת החניה כנדרש, היה עליו להסיע את רכבו ולהחנותו במקום אחר בו ישנם מדחנים תקינים המאפשרים תשלום". לאור הדברים האלה, הרשיע בית המשפט המחוזי את המבקש בעבירה שיוחסה לו, והשית עליו קנס כספי בסך 50 ₪, שהוא מחצית מסכום הקנס המקורי, או 12 שעות מאסר תמורתו.

הבקשה לרשות ערעור

5. בבקשה שלפני טוען המבקש, אשר אינו מיוצג, כי לא היה מקום להרשיעו בעבירה שיוחסה לו. לטענת המבקש, היה ברשותו אמצעי תשלום, על מנת לשלם אגרת חניה כדיון, אך "העירייה לא נקטה ולו בצעד קטן על מנת לאפשר לשלם". העירייה הודתה, כך נטען, כי במשך מספר שנים, ברחוב בו ניתן לו דו"ח החניה, אין כל מדחן, "תוך ידיעה ברורה שבית המשפט העליון מחייב אותם להציב אמצעי תשלום". עוד טען המבקש, כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר השווה את עניינו לעניין בר זיו, באשר, לשיטתו, רב השונה על הדומה בין שני המקרים. לבסוף, השיג המבקש על גובה הקנס שהושת עליו.

דיון והכרעה

6. דין הבקשה להידחות. הבקשה אינה עונה על אמות המידה שנקבעו בפסיקתו של בית משפט זה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי". הלכה היא, כי בקשות רשות ערעור תתקבלנה במקרים חריגים בלבד, בהם מתעוררת שאלה משפטית כבדת משקל או סוגייה ציבורית עקרונית, החורגת מעניינים הפרטי של הצדדים לבקשה, או כאשר קיים חשש מפני עיוות דין או אי-צדק חמור שנגרם

למבקש (רע"פ 5350/15 זועבי נ' מדינת ישראל (9.8.2015); רע"פ 5205/15 טנוס נ' מדינת ישראל (9.8.2015); רע"פ 3989/15 גוזלאן נ' מדינת ישראל (9.8.2015)). הבקשה שלפניי אינה נמנית על אותם מקרים חריגים המצדיקים מתן רשות ערעור, ודי בכך כדי לדחותה.

7. עוד אציין, כי אין בידי לקבל את טענותיו של המבקש גם לגופו של עניין. המבקש חנה במקום חניה מוסדר מבלי ששילם את אגרת החניה כחוק. המבקש לא הציג כל הסבר, המניח את הדעת, מדוע בחר לחנות כאמור, ומחדלה של העירייה באי-הצבתם של מדחנים באיזור, אינו מעלה או מוריד בהקשר לכך. זאת שכן, קיימות דרכים רבות לשלם את אגרת החניה שלא באמצעות מדחן, כך שהמבקש ידע, או היה צריך לדעת, כי גם בהיעדר מדחן הוא אינו פטור מתשלום אגרת החניה (שלא כדוגמת מצב, לפיו אמצעי תשלום אגרת החניה היחיד, בו ניתן להשתמש, הוא מדחן).

על-פי דבריו של המבקש, במכשיר ה"איזי פארק" שלו מוצה הסכום הניתן לחיוב עבור החניה, ועוד טען כי לא ניתן להתקין במכשיר הטלפון שלו יישומון לתשלום אגרת חניה. לכן, כך סבור המבקש, הוא עמד בנטל לעשות "כל שביכולתו", על מנת להימנע מביצוע העבירה. דבריו אלו של המבקש אינם מקובלים עליי. בהינתן מצב הדברים החריג, המתואר על-ידי המבקש, הוא יכול היה לנסות לאתר מקום חניה מוסדר אחר, בו קיימים מדחנים בסמוך. מכל מקום, המבקש לא היה רשאי לעשות דין לעצמו ולחנות במקום החניה המוסדר מבלי לשלם, ומשעשה כן, אין לו אלא להלין על עצמו.

יפים, בהקשר זה, דברי השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין, בעניין בר זיו:

"על תושבי רמת גן (ומן הסתם חוקי עזר דומים קיימים גם ברשויות אחרות) לדעת, כי החובה לשלם אגרת חניה אינה תלויה בזמינות אמצעי התשלום שמציבה העירייה; ועליהם להצטייד באמצעי תשלום, אשר כיום דומה כי הם זמינים מאשר בעבר [...] חוששני כי ישנם הבאים למדחן מקולקל (כוונתי למדחן ה'מכני' הותיק) וחונים לידו בהנחה כי הפעם לא יחויבו - ולא היא במישור המשפטי. ומנגד, ראוי כי רשויות מקומיות לא רק יבטיחו את תקינות אמצעי התשלום המוצבים בשטחן (שעליהם ממשיכים להסתמך רבים), אלא אף יביאו לידיעת תושביהן והבאים בגבולן את קיומן של דרכי התשלום השונות והחלופיות, אף זאת באורח בולט והוגן, כך שיקוים בהן 'ולפני עיור לא תתן מכשול' (ויקרא י"ט, י"ד), ואדרבה".

8. לפיכך, דין הבקשה לרשות ערעור להידחות.

ניתנה היום, כ"ה באב התשע"ה (10.8.2015).

ש ו פ ט